

2. Гушина И. Трудовая мотивация как фактор повышения эффективности труда / И. Гушина // Общество и экономика. – 2000. – № 1. – С. 169-174.
3. Энциклопедия бизнесмена, экономиста, менеджера / за ред. Р. Дяківа. – К. : Міжнародна економічна фундація, 2000. – 703 с.
4. Изменения в мотивации труда в новых условиях / под ред. И.Ф. Биляевой. – М. : Изд-во НИИ труда, 1992. – 124 с.
5. Киллен К. Вопросы управления : сокр. пер. с англ. / К. Киллен. – М. : Изд-во "Экономика", 1981. – 264 с.
6. Мескон М. Основы менеджмента : пер. с англ. / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури / отв. ред. Л.И. Евенко. – М. : Изд-во "Дело", 1992. – 702 с.
7. Основы экономической теории : підручник / А.А. Чухно, П.С. Єщенко, Г.Н. Клишко та ін.; за ред. А.А. Чухна. – К. : Вид-во "Вища шк.", 2001. – 606 с.
8. Радаев В.В. О социальных компромиссах и теневой экономики. Кризис институциональных систем: век, десятилетие, год / В.В. Радаев / под общ. ред. Т.Н. Заславской. – М. : Изд-во "Логос", 1999. – 432 с.
9. Розанова В.А. Человеческий фактор в управлении : учебн. пособ. / В.А. Розанова. – М. : ООО "Управление персоналом", 2004. – 208 с.
10. Синк Д.С. Управление производительностью: планирование, измерение и оценка, контроль и повышение / Д.С. Синк : пер. с англ. – М. : Изд-во "Прогресс", 1989. – 528 с.
11. Слуцкий Л. К вопросу о мотивации наемного труда в сфере малого бизнеса / Л. Слуцкий // Человек и труд. – 2000. – № 11. – С. 68-71.
12. Соболевская А.А. Трудовая мотивация в механизме управления труда на зарубежных предприятиях / А.А. Соболевская // Труд за рубежом. – 1998. – № 1. – С. 32-48.
13. Социология труда / под ред. А.И. Дряхлова, А.И. Кравченко, В.В. Щербина. – М. : Изд-во Моск. ун-та 1993. – 368 с.
14. Управление человеческим потенциалом современной организации / под общ. ред. С.Д. Резника. – Пенза : Изд-во ПГУАС, 2004. – 583 с.
15. Уткин Э.А. Мотивационный менеджмент / Э.А. Уткин. – М. : Изд-во ЭКМОС, 1999. – 256 с.
16. Философская энциклопедия. – В 5-и т. / ред. кол.: гл. ред. Ф.В. Константинов и др. – М. : Изд-во "Сов. Энциклопедия". – 1983. – Т. 3. – 584 с.
17. Ядов В.А. Мотивация труда: проблемы и пути развития исследований / В.А. Ядов // Советская социология. – В 2-ух т. – М. : Изд-во "Наука". – 1982. – Т. 2. – С. 36-37.

Максимец Ю.В. Мотивация труда в системе трудовых отношений в современных условиях экономического развития

Рассмотрены подходы к анализу мотивации труда. Раскрыты модели механизма осуществления мотивации труда. Обоснованы особенности мотивации труда в условиях переходного периода. Исследованы особенности развертывания процесса мотивации в зависимости от типа хозяйственной системы. Проанализирована мотивационная функция трудовых отношений в современных условиях.

Ключевые слова: трудовая мотивация, стимулирование труда, мотивация труда, трудовые отношения, мотивационные отношения, мотивационная модель.

Maksymets Yu.V. Motivation of work in system of labour relations in modern conditions of economic development

In the article approaches to the analysis of motivation of work are considered. It is opened models of the mechanism of motivation of work. It is proved features of motivation of work in the conditions of a transition period. It is opened features of course of process of motivation depending on type of economic system. It is analysed motivational function of labour relations in modern conditions.

Keywords: labour motivation, work stimulation, motivation of work, labour relations, motivational relations, motivational model.

УДК 336.71

Доц. Н.П. Дребот, канд. экон. наук;

ст. викл. Н.Р. Галайко, канд. экон. наук; ст. викл. О.Р. Галько –
Львівський інститут банківської справи УБС НБУ, м. Київ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЛАНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Розглянуто питання щодо планування банківської діяльності, висвітлено необхідність та особливості розроблення і впровадження управлінського планування в сучасних умовах, розкрито мету та умови стратегічного планування та основні принципи їх реалізації в умовах вітчизняного ринку.

Ключові слова: банківська система, банківська діяльність, банківська установа, бюджетування, планування, стратегічне планування.

Вступ. В умовах світової фінансової кризи постало питання ефективності діяльності всього господарського комплексу країни, особливо роботи банківських установ. У цих умовах чітко простежується нерозривний зв'язок процесу планування у загальній системі управління банком. Останні роки виявилися періодом значного розвитку вітчизняної банківської системи та глибоким спадом, який характеризується кризовими процесами у банківській системі та економіці загалом. Сьогодні існує позиція, що економічна криза – це час, який найкраще підходить для осмислення основних проблем і впровадження якісних змін у процес управління банком. Однією з проблем діяльності банків упродовж останніх років була недосконала система планування, відсутність розуміння різниці між плануванням у ринковій та командно-адміністративній економіці, відсутність системної оцінки співвідношення між ризиковістю і прибутковістю банківської діяльності.

Комерційна діяльність банків в умовах гострої конкуренції є не найоптимальнішою без розроблення системи фінансового планування, що передусім, означає управління прибутковістю та управління майбутніми грошовими потоками. Банк, що успішно управляє дохідністю, може надавати якісні фінансові послуги і продукти з низькими витратами. Одним зі способів досягнення цієї мети є застосування або вдосконалення системи бюджетування, банківських продуктів, послуг та всього процесу діяльності банку. У комплексі процес бюджетування повинен забезпечити ефективний інструмент планування, контролю, оцінювання результатів діяльності, інформаційного обміну і координації роботи підрозділів банку. Однак на цей час за нестабільності фінансової, економічної і політичної ситуації, коли перед банками особливо нагально постають питання підтримки ліквідності і відновлення платоспроможності, інструмент бюджетування доцільно використовувати для вирішення короткотермінових завдань, що виникають перед банком. Окрім цього, інструмент бюджетування може бути покладено в основу розроблення і реалізації плану фінансового оздоровлення банку. Тобто технологія бюджетування може використовуватися як для розроблення статичного бюджету, так і гнучкого, оперативного, що дає змогу робити прогноз на короткий проміжок часу і виробляти стратегію дій залежно від зміни зовнішніх ринкових умов функціонування банку.

Проблеми бюджетування в банках України стали особливо помітні в умовах кризи 2008-2009 рр., звідси постає необхідність удосконалення бюджетування, спираючись на кращий досвід інших країн. Процеси бюджетування та фінансового планування є невід'ємною частиною фінансового менеджменту, інструментом стратегічного планування, управління активами і пасивами, а також підготовки управлінської інформації для прийняття рішень керівництвом банку. Не секрет, що управління в більшості українських банків неадекватне поставленими перед ними завданнями, а фінансовий менеджмент у вітчизняних банках перебуває на стадії становлення. Тому особливу актуальність здобуває аналіз практичного досвіду і розроблення методологічного інструментарію з цієї проблеми.

На сьогодні вагомий внесок у розроблення теоретичних і прикладних засад бюджетування в банківській системі зробили як вітчизняні, так й іноземні науковці, зокрема: Д. Дайле, Р. Дафт, К. Друрі, С. Майєрс, І. Мейтленд, Д. Сігел, Д. Хан, В. Хруцький, Д. Гладких, В. Жабровець, С. Козьменко, Л. Примос-тка, Ю. Селезньов, Дж. Синки, О. Сисоєв, Н. Шульга, Ф. Шпиг та інші.

Постановка завдання. Метою роботи є розроблення теоретичних і прикладних рекомендацій щодо поліпшення процесу бюджетування з метою мінімізації витрат, а завданням – розкриття змісту на основі теорії та нормативних актів таких економічних понять і категорій, як "бюджет", "процес бюджетування", виділення основних методів складання бюджету, а також визначення факторів, що впливають на процес бюджетування банку.

Виклад основного матеріалу. Проблема банківського планування є актуальною на теренах постсоціалістичних країн, особливо це стосується України. Банківське планування стало об'єктом дослідження порівняно недавно – перші публікації з'явилися у другій половині минулого століття. Донедавна ще можна було знайти банки, які у складі свого менеджменту не мали підрозділів планування. Не можна сказати, що планування банками ігнорувалося, просто ним займалися виключно його менеджери вищої кваліфікації, не було єдиної ефективної системи планів. Планування належно не оформлялося, не використовувалися сучасні інформаційні технології, унаслідок чого цей процес втрачав в якості і був малоефективним.

Аналіз становлення банківського планування дає змогу зробити певні висновки, а саме:

- після відмови від адміністративно-командної системи господарювання в Україні досить багато менеджерів скептично налаштовані щодо будь-якої системи планування. Такий скептицизм можна пояснити, але його треба переборювати;
- методологія, формалізація процесу банківського планування також перебувають на початковій стадії і потребують дослідження та відповідного розроблення, адже алгоритм і використовувані моделі планування практично не висвітлені в літературі;
- у більшості банківських установ у складі менеджменту немає підрозділів, що займалися б розробленням і супроводженням процесу банківського планування. Хоча процес реалізується тим чи іншим способом, проте відсутність спеціальної управлінської структури аж ніяк не сприяє підвищенню його якості.

Досвід планування у міжнародній банківській практиці впевнено до-вів безумовну важливість і необхідність здійснення цієї функції менеджменту для успішної роботи банку. Численні дослідження свідчать про наявність сильної кореляції між плануванням і фінансовими результатами діяльності банку. Окрім цього, визначено важливе значення планування не лише на рівні вищого керівництва банком, а й на рівні відділень та інших структурних підрозділів.

Стресова ситуація 2008-2009 рр. змусила банки усвідомити необхідність розроблення і впровадження управлінського планування, що насамперед означає процес управління співвідношенням між ризиковістю і прибутковістю. Планування має на меті навчити менеджерів отримувати додатковий прибуток з існуючих видів бізнесу, при цьому враховуючи ризиковість цих операцій. На цей час виживання банку – основна мета планування, адже природа планування залежить від поточної ситуації в банку і на ринку. Процес планування в банку, який працює в умовах ринку, що швидко змінюється, значно відрізнятиметься від аналогічного процесу на стабільному ринку (табл. 1).

Табл. 1. Процес планування в банку в умовах українського ринку

Рівні планування	Стратегічне (тактичне) планування (1 рік)	Оперативне планування (1 квартал)
Банк у цілому	Стратегічні цілі і завдання. Затвердження планів	Затвердження оперативних планів
Підрозділи	Напрями і сфери діяльності підрозділів	Розроблення оперативного плану дій
Функціонально-операційний	Напрямок діяльності в розрізі операцій	Плани та бюджети
Документація	Бізнес-план, бюджет	Бюджет

У міжнародній практиці систему планування поділяють на стратегічне (3-5 р.), тактичне (2-3 р.) та оперативне (1 рік) планування. В Україні ж, де ситуація змінюється швидко і непередбачувано, досить складно планувати діяльність на значні проміжки часу. До основних чинників, які спричинили це, належать: нестабільність економіки; нестабільність соціально-політичної ситуації в країні; часте внесення змін до річного бюджету країни; нестабільність законодавчої бази, зокрема фіскального законодавства; взаємозалежність діяльності банківських установ. З огляду на це, процес планування банківської діяльності в Україні обмежується досить коротким терміном. Звідси можна зазначити, що реально в наших умовах план на більше ніж рік може бути стратегічним планом банку.

Своєю чергою, стратегічне планування визначає основні ідеї, цілі та стратегії діяльності банку в умовах конкретного ринку і є процесом розроблення загальної концепції, яка слугує основою для прийняття ключових рішень щодо допустимого ризику, методів ведення конкурентної боротьби, перспектив розширення діяльності, бажаного рівня прибутковості. Стратегічні плани, здебільшого, спрямовані на довготермінову перспективу і базуються на аналізі існуючих тенденцій розвитку національної економіки, фінансо-

вих ринків, а також містять елементи прогнозування та опис основних принципів прийняття рішень. Варто зазначити, що у стратегічних планах не відображаються окремі положення та точні дати виконання, а лише основні положення, які є обов'язковими у формуванні планових завдань на рівні структурних підрозділів банківської установи. Переваги використання банком стратегічного управління характеризує рис. 1.

Переваги стратегічного планування діяльності банківської установи	
сприяє - зв'язку поточних рішень з результатами в перспективі - чіткій координації діяльності всіх структурних підрозділів банку - постійному аналізу сильних та слабких сторін банківської установи - чіткому визначенню можливостей банку та виникненню негативних явищ - перспективному мисленню та пошуку альтернативних варіантів	забезпечує - чітке встановлення відповідних показників діяльності банківської установи - чіткий контроль діяльності структурних підрозділів та координацію їх роботи - чітке визначення завдань кожного окремого підрозділу банку - готовність банку до раптових змін, кризових явищ та ризиків - взаємозв'язок обов'язків усіх фахівців банку

Рис. 1. Переваги стратегічного планування діяльності банківської установи
(складено на основі огляду наукових публікацій)

Зауважимо, що в умовах стабільного середовища стратегічний план не потребує постійного оновлення та коригування, проте в умовах ринків, що динамічно розвиваються і діють в умовах посилення конкуренції, стратегічний план стає життєво необхідним елементом забезпечення успішної діяльності банку і потребує постійного вдосконалення.

Нові досягнення у сфері комп'ютерних систем та засобів зв'язку зумовили перетворення фінансових ринків на міжнародний ринок, окремі сегменти якого чутливо реагують на будь-які зміни в інших сферах. Отже, мінливість стала основною характеристикою фінансових ринків, а тому й стратегічне планування перетворилося на обов'язкову складову ефективного управління банком.

Звичайно, реалізація мети стратегічного планування можлива, якщо воно відповідає певним принципам (табл. 2). Необхідність визначення періоду стратегічного планування, коригування або перегляду стратегій залежить від конкретних умов; вони визначають також ступінь деталізації стратегічних планів. У сучасних умовах нестабільності нівелюється різниця між стратегічним і тактичним плануванням, отже, систему банківського планування в Україні поділяють на два види – стратегічне (тактичне) та оперативне планування.

Крім стратегічного планування, у банківській установі щорічно розробляють оперативний план.

Бізнес-процес поточного планування (БППП) базується на вже розробленому стратегічному плані й фінансовій політиці банківської установи за окремими видами її фінансової діяльності. Таке планування полягає в розробленні конкретних поточних (оперативних) фінансових планів, які дають змогу визначити на майбутній період усі джерела фінансування, сформулювати структуру доходів і витрат, забезпечити постійну платоспроможність і ліквід-

ність банку, передбачити структуру його капіталу, активів і пасивів на кінець планового періоду.

Табл. 2. Основні принципи реалізації мети стратегічного планування [1, с. 100-101]

№ з/п	Принцип	Характеристика
1.	Цілевстановлення та реалізація	Усі заходи та шляхи їхнього здійснення передбачені в системі стратегічного планування, спрямованого на встановлення та досягнення цілей (стратегічних орієнтирів): система планування відповідальна за це. Відповідальність цьому принципу свідчить про дієвість планів, які цінні тим, що дають змогу досягти результатів
2.	Багатоваріантність, альтернативність і селективність	Реакція на середовище, що змінюється, шляхом переходу на заздалегідь обгрунтовані та визначені альтернативи
3.	Глобальність, системність, комплексність і збалансованість	Орієнтація на охоплення окремими стратегіями всіх аспектів діяльності об'єкта і взаємозв'язок між ними: у межах стратегічного планування готують систему рішень, а не окремі рішення; спрямованість на зміну ситуації зовні та всередині банківської установи
4.	Спадковість і послідовність	Стратегічні зміни мають упроваджуватися в певному порядку з урахуванням досягнутих результатів і специфічних особливостей процесів та явищ
5.	Безперервність	Стратегічна діяльність є складним процесом, зупинка якого повертає банківську установу в початкову позицію
6.	Наукова та методична обгрунтованість	Використання поширених науково-методичних підходів допомагає розробляти реальні плани, узгоджені з параметрами зовнішнього і внутрішнього середовища
7.	Реалістичність, досяжність	Урахування особливостей функціонування об'єкта, відносно якого розробляється стратегічні плани, та можливості досягнення певних параметрів
8.	Гнучкість, динамічність, реакція на ситуацію	Урахування часових характеристик і характеру змін, що відбуваються в банку згідно з етапами "життєвих циклів"; цьому сприяє наявність надійного зворотного зв'язку
9.	Ефективність і соціальна орієнтованість	Забезпечення, з одного боку, перевищення результатів, передбачених плануванням над витратами, потрібними для його здійснення; з іншого – розв'язання не лише суто виробничих проблем, а й участь у пом'якшенні суспільних проблем
10.	Кількісна та якісна визначеність	Планування має дати певні орієнтири, які відіграватимуть роль контрольних точок, але не можна процес планування звести лише до розрахунків показників, забуваючи про сутність процесів, які потрібно здійснити
11.	Довготерміновість заходів	Орієнтація на розв'язання складних проблем, які існуватимуть у довготерміновій перспективі; неможливість усунення їх одномоментним заходом спонукає до обгрунтованих, послідовних, складних заходів

Зазвичай, поточні (оперативні) плани діяльності розробляють у банківській установі на наступний рік із розбивкою на квартали на підставі вихідних даних, які закладені і визначаються стратегічним планом (рис. 2).

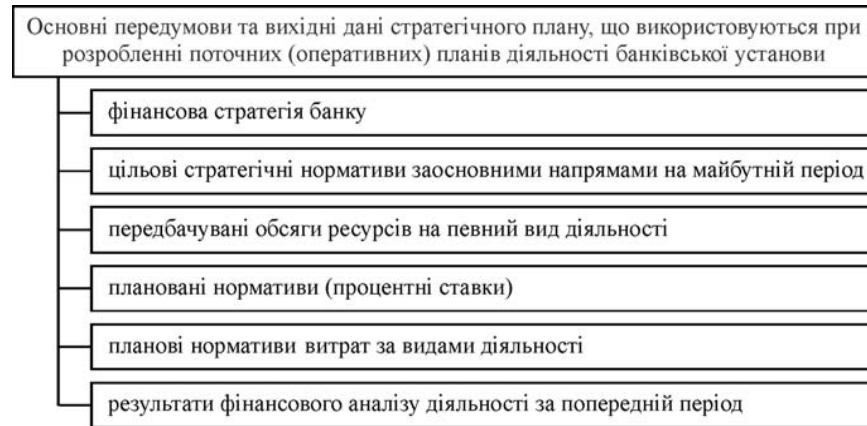

Рис. 2. Основні передумови та вихідні дані стратегічного плану (складено на основі аналізу наукових публікацій)

Основними видами поточних фінансових планів банку є плани доходів і витрат на операційну діяльність за основними її видами, план надходжень і витрат грошових коштів, балансний план. Зміст поточного плану визначається і включає декілька блоків (рис. 3).

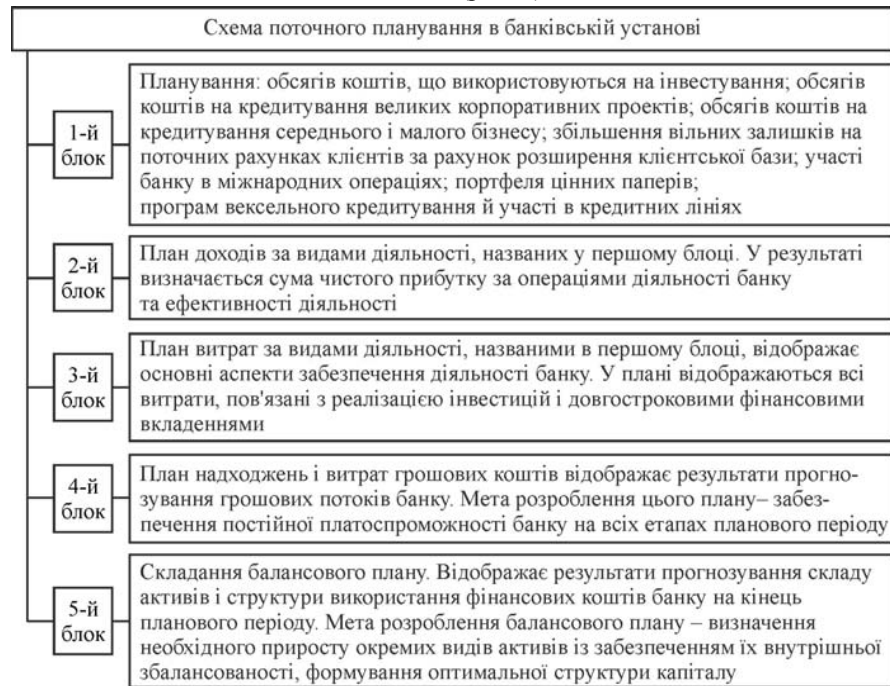

Рис. 3. Схема поточного планування діяльності банківської установи (удосконалили автори на основі [1, с. 108])

Розроблення бюджетів забезпечує постійне планування операцій банку, дає змогу передбачити майбутні проблеми та знайти кращий шлях для досягнення стратегічної мети. Процес бюджетування має безперервний або ковзкий характер. Виходячи з поточного плану, розробляють системи квартальних і місячних бюджетів. Таке бюджетування гарантує безперервність оперативного планування, створює основу для контролю результатів виконання плану. Перелік робіт, що забезпечує оперативне планування діяльності банку, наведено на рис. 4.

Рис. 4. Структура процесу оперативного планування діяльності банківської установи (удосконалили автори на основі [1, с. 110])

Періодичність усіх видів планування не регламентується для банківської системи загалом, а встановлюється для кожного банку його менеджментом. Тому після завершення складання планів на певний період корисно порівняти основні показники розроблених планів із показниками планів попереднього періоду. Таке порівняння дає уявлення про динаміку і тенденції розвитку банку, можливість вищому керівництву менеджменту банку зробити корисні практичні висновки.

Серед менеджерів банків донедавна існувала думка, що в умовах стрімких змін на ринку складання планів у письмовій формі не обов'язкове. Безумовно, за наявності ефективних дій на ринку неформалізований підхід може бути успішним, але протягом нетривалого періоду. Невизначеність стратегії і тактики поведінки на ринку в умовах посилення конкурентної бо-

ротьби не лише не гарантує успіху в майбутньому, а й ставить його під серйозний сумнів. Розуміючи всю важливість планування для подальшої успішної діяльності, менеджмент великих міжнародних банків значну увагу приділяє організації цього процесу як на корпоративному рівні, так і в окремих структурних підрозділах.

На сьогодні Україна підключена до світового інформаційного потоку знань і досвіду, якість банківських фахівців зростає, але разом з тим система планування має низку недоліків, зокрема:

- форми більшості планових документів є незручні для аналізу;
- недостатня увага приділяється вивченню ринкового попиту на банківські продукти;
- часто під час планування значна увага приділяється поточним витратам на здійснення певної діяльності, не враховуючи стратегічної важливості певних видів діяльності;
- рідко застосовується аналіз беззбитковості продажів;
- за сучасної системи планування важко оцінити запас міцності банку в умовах нестабільності зовнішнього середовища.

Ефективна система планування дасть змогу:

- зрозуміти, де, коли і для кого банк збирається створити і продавати певні послуги;
- знати, які ресурси потрібні для досягнення цілей банку;
- досягти ефективного використання залучених ресурсів;
- передбачити кризові ситуації, проаналізувати ймовірні ризики і передбачити заходи щодо їх зниження.

На сьогодні планування в банку має відповідати таким критеріям:

- використання та аналіз усього масиву інформації, яка прямо чи опосередковано впливає на діяльність банку;
- наукова обґрунтованість планування, яка передбачає економічне обґрунтування фінансових показників;
- самостійність банків у плануванні та зацікавленість в об'єктивності даних;
- витрати на планування повинні раціонально співвідноситися з отриманими результатами;
- *гнучкість* – полягає в тому, що розроблена система планів повинна допускати можливість коригування за зміни зовнішнього або внутрішнього середовища банку;
- *точність* – досягнення максимально високої точності економічних параметрів, за оптимальних витрат на процес планування;
- *повнота* – планування повинно охоплювати всі галузі діяльності банку.

Висновок. З усього викладеного вище можна зробити висновок, що планування є інструментом управління, який охоплює всі аспекти банківської діяльності, воно важливе для конкурентоспроможності банку. Таке визнання часто приходить після криз, викликаних конкуренцією, після різкого падіння доходності або після перебудови банківської установи. Процес планування має бути простим. Надто амбіційні системи планування перетворюються швидше на тягар, ніж на корисний інструмент керівництва. Планування в американських банках починалося зі складання якихось сумнівних цифр за участі слабких систем, але відтоді банки розробили необхідні системи під-

тримки. У країнах, що розвиваються, банки теж могли б виграти від системного розвитку. У дуже мінливих фінансових і економічних умовах, які притаманні нашій країні, що істотно впливають на спроможність банку досягти запланованих результатів, банки мусять створювати можливості для прогнозування і планування в разі непередбачених надзвичайних обставин. Планування потрібно використовувати послідовно, враховуючи всі фактори та умови, в яких працює банк.

Література

1. Дребот Н.П. Стратегічне управління : навч. посібн. / Н.П. Дребот, Л.В. Мороз, Б.І. Пшик. – Львів : Вид-во ЛБІ НБУ, 2005. – 150 с.
2. Загородній А.Г. Фінансовий словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Т.С. Смовженко. – Вид. 4-те, [перероб. та доп.]. – К. : Т-во "Знання", КОО. – Львів : Вид-во Львів. банк. ін-ту НБУ. – 566 с.
3. Коцовська Р. Операції комерційних банків / Р. Коцовська, В. Ричаківська, Г. Табачук, Я. Грудзевич, М. Вознюк. – Вид. 3-те, [перероб. та доп.]. – Львів : Вид-во ЛБІ НБУ, 2003. – 500 с.
4. Телицька Т. Організація управління результатами діяльності комерційного банку / Т. Телицька // Вісник Національного банку України : журнал, 2003. – № 6. – С. 2-4.

Дребот Н.П., Галайко Н.Р., Галько О.Р. Актуальные проблемы планирования банковской деятельности и пути их осуществления

Рассмотрены вопросы планирования банковской деятельности, освещены необходимость и особенности разработки и внедрения управленческого планирования в современных условиях, раскрыты цель и условия стратегического планирования и основные принципы их реализации в условиях отечественного рынка.

Ключевые слова: банковская система, банковская деятельность, банковские учреждения, бюджетирование, планирование, стратегическое планирование.

Drebot N.P., Galayko N.R., Galko O.R. Issues of the day of planning bank activity and ways of their decision

A question is considered in relation to planning of bank activity, a necessity and features of development and introduction of the administrative planning are reflected for modern terms an aim and terms of the strategic planning and basic principles of their realization are exposed in the conditions of home market.

Keywords: banking system, bank activity, bank establishment, budgeting, planning, strategic planning.

УДК 338.05+630*83

Ст. викл. О.В. Дячишин, канд. екон. наук;
магістр Н.О. Мартинюк – НЛТУ України, м. Львів

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПРОДУКЦІЮ ЛІСОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Розглянуто підходи до ціноутворення у сучасній економічній системі. Здійснено аналіз цін на лісоматеріали круглі та продукцію первинного оброблення деревини ДП "Крижопільське ЛГ". Зібрано інформацію про ціни на аукціонних торгах на товарній біржі "Львівська універсальна".

Ключові слова: ціна, лісове підприємство, цінові коефіцієнти.

Постановка проблеми. Ціна є об'єктивною економічною категорією, яка функціонує відповідно до діючих економічних законів. Проблема здійс-